Переклад через кордони: співпраця між німецьким онлайн-журналом «Demokratischer Salon» та українськими студентами-перекладачами

Павло Шопін, доцент кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Спільнота

- Створення міжмовного діялогу та зміцнення взаєморозуміння
- Вибудова довіри між медія та багатомовною авдиторією
- Співпраця між перекладачами, редакторами та авторами
- Онлайн-спільноти, що обговорюють перекладений контент (коментарі, форуми)
- Переклад як активізм: формування солідарних мереж
- Просвіта суспільства через переклад
- Створення спільнот завдяки перекладу

«Demokratischer Salon»

німецькомовний онлайн-журнал, який редагує літературознавець Норберт Райхель (Norbert Reichel)

Герман Гошкадор

Юлія Бентя

Редактори українських медій

FRANKO
THEATRE
ТЕВ'Є-
ТЕВЕЛЬ
Вистава на 2 дії
ШОЛОМ-АЛЕЙХЕМА
СЕРГІЙ ДАНЧЕНКО,
ДМИТРО ЧИРИПЮК
ДАНИЛО ЛІДЕР

Студенти

Студентський гурток «Практика письмового перекладу в дії»

Партнерство з «Demokratischer Salon» demokratischer-salon.de

На сайті журналу:

Про нас:

«Вибрані тексти Demokratischer Salon перекладаються українською мовою. Перекладач(і) — молоді германісти Українського державного університету імені Михайла Драгоманова під керівництвом Павла Шопіна. Переклади зазвичай публікуються в журналах «Експеримент» та «Критика». Demokratischer Salon, у свою чергу, публікує тексти українських авторів, наприклад, рецензії на театральні постановки в Україні та корисні оглядові матеріали для кращого розуміння ситуації.»

Українські переклади текстів німецького журналу

1. Урсула Штарк Урестаразу. (2023, березень). «За межею людяности». З німецької мови переклали Вікторія Пеньковська, Яна Полторак і Карина Хоменко. *Критика*. https://krytyka.com/ua/articles/za-mezheiu-liudianosty

Isolation

Stanislav Aseyev über das Konzentrationslager am Hellen Weg im Donbass

„Der Punkt ist, dass die Isolation nicht vom Krieg handelt. Sie handelt vom Menschen. (...) sie ist die Linie, nach deren Überschreiten sich ein Mensch wie Gott fühlt, er aber wie der Teufel handelt." (Stanislav Aseyev: Heller Weg: Geschichte eines Konzentrationslagers im Donbass 2017 – 2019. Ukrainian Voices Vol. 17, hg. von Andreas

Kategorien: Osteuropa, Rezensionen

Tags: Gewalt, Russland, Ukraine

Ursula Stark
7 March 2023 ·

Meine Rezension des "Hellen Weges" von Stanislav Aseyev wurde ins Ukrainische übersetzt und ist heute in der Zeitschrift Krytyka erschienen! Ich freue mich wie ein Keks darüber. 🤩

KRYTYKA.COM

За межею людяности, Урсула Штарк Урестаразу

«Світлий Шлях» без перебільшення можна вважати за одну з найважливіших політичних ...

You and 21 others 9 comments

Love Comment Share

Stanislav Aseyev
9 May 2023 ·

Дякую пані Урсулі за глибоку рецензію на "Світлий шлях: історія одного концтабору" - та всім, хто долучився до перекладу її роботи українською:

KRYTYKA.COM

За межею людяности, Урсула Штарк Урестаразу

«Світлий Шлях» без перебільшення можна вважати за одну з найважливіших політичних ...

You, Olga Tokariuk and 157 others

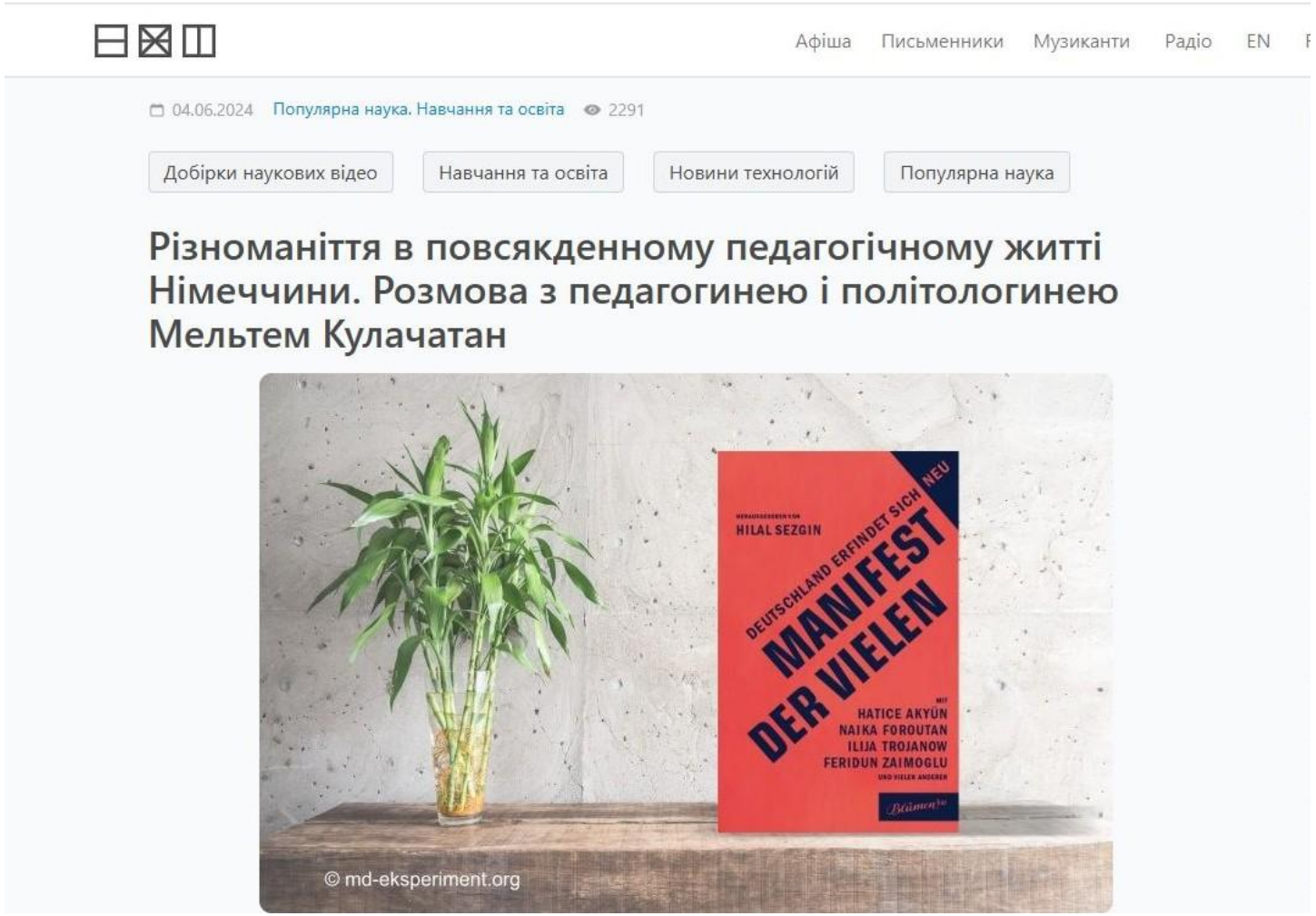
3 comments 6 shares

Like Comment Share

Українські переклади

2. Норберт Райхель. (2024, 10 квітня). «Авторитарна спокуса: правий поворот західного консерватизму». З німецької мови переклали Дарина Демиденко та Анастасія Коваленко. *Експеримент*. https://md-eksperiment.org/post/20240410-avtorytarna-spokusa-pravyj-povorot-zakhidnoho-konservatyzmu
3. Маркус Мекель. (2024, 21 квітня).«Етика миру в умовах російсько-української війни». З німецької мови переклали Таміла Бесараб, Єлизавета Виріщинська, Анна Жебровська, Тетяна Жовнюк, Катерина Макарова, Надія Поліщук, Софія Прис. *Експеримент*. https://md-eksperiment.org/post/20240421-etyka-myru-v-umovakh-rosijsko-ukrayinskoyi-vijny-promova-markusa-mekelja
4. Норберт Райхель. (2024, 2 травня). «Осердя насильства. Рецензія на книжку Софі Оксанен “Війна путіна проти жінок”». З німецької мови переклали Дарина Демиденко та Анастасія Коваленко. *Експеримент*. https://md-eksperiment.org/post/20240502-oserdja-nasylstva-retsenzija-na-knyzhku-sofi-oksanen-vijna-putina-proty-zhinok

5. Норберт Райхель. (2024, 4 червня). «Різноманіття в повсякденному педагогічному житті Німеччини. Розмова з педагогинею і політологинею Мельтем Кулачатан». З німецької мови переклали Анаіт Аршакян, Каріна Бабенко, Марина Бабенко, Таміла Бесараб, Єлизавета Виріщинська, Діана Головко, Дарина Демиденко, Анна Жебровська, Вероніка Келюх, Анастасія Коваленко, Анна-Марія Ляховецька, Катерина Макарова, Надія Поліщук, Софія Прис, Катерина Рибка, Софія Хоменко, Дар'я Шудренко. *Експеримент*. https://md-eksperiment.org/post/20240604-riznomanittja-v-povsjakdennomu-pedahohichnomu-zhytti-nimechchyny

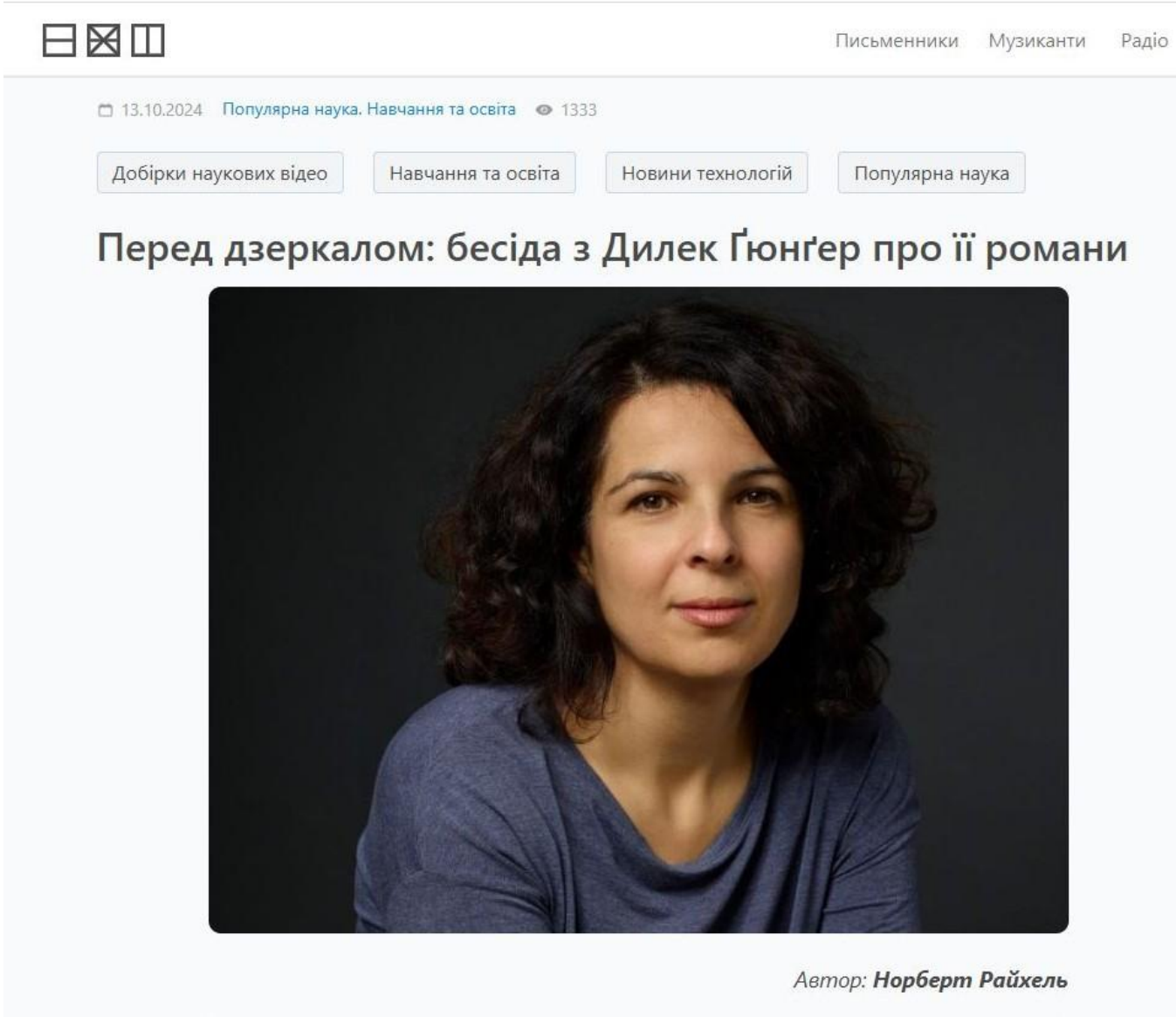

Українські переклади

6. Норберт Райхель. (2024, 19 червня). «Поетика квіру: інтерв’ю з Айкі Мірою про наукову фантастику». З німецької мови переклали Дарина Демиденко, Анастасія Коваленко, Дарія Дербеньова, Марія Пікож і Дар’я Сімутіна. *Експеримент*. https://md-eksperiment.org/post/20240619-poetyka-kviru-interv-ju-z-ajki-miroju-pro-naukovu-fantastyku
7. Пауль Шефер. (2024, 12 вересня). «Політика миру після поворотного моменту. Частина перша: спроба проаналізувати два роки російсько-української війни». З німецької мови переклали Анастасія Коваленко і Таміла Бесараб. *Експеримент*. https://md-eksperiment.org/post/20240912-polityka-myru-pislja-povorotnoho-momentu-chastyna-persha
8. Норберт Райхель. (2024, 22 вересня). «Історія має значення. Історико-політичний дискурс з історикинею Кристиною Мориною». З німецької мови переклали студенти групи 21п факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. *Експеримент*. https://md-eksperiment.org/post/20240922-istoryko-politychnyj-dyskurs-z-istorykyneju-krystynoju-morynoju

Українські переклади

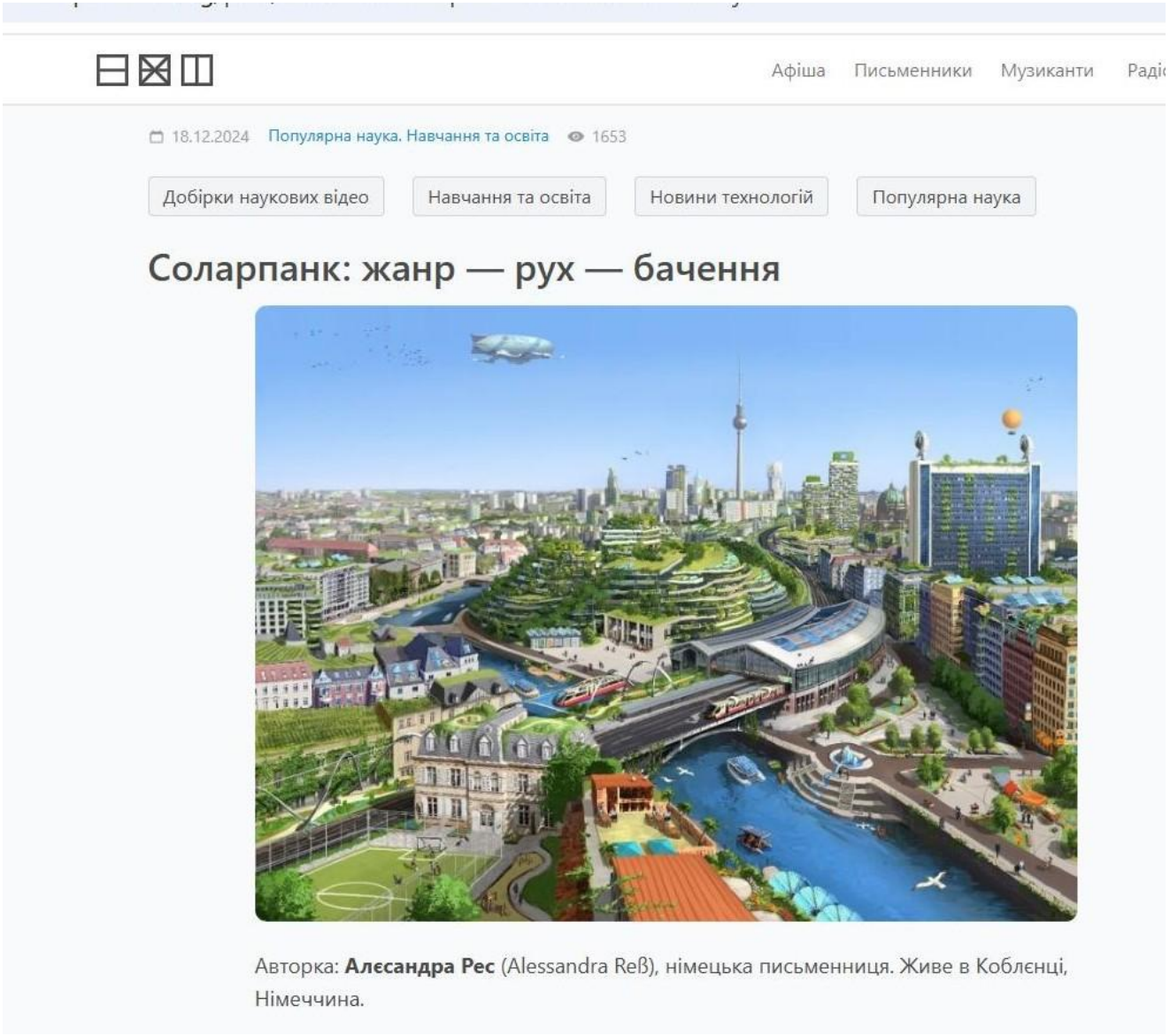
9. Норберт Райхель. (2024, 13 жовтня). «Перед дзеркалом: бесіда з Дилек Ґюнґер про її романи». З німецької мови переклали студенти групи 21п факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. *Експеримент*. https://md-eksperiment.org/post/20241013-pered-dzerkalom-besida-z-dylek-gjunger-pro-yiyi-romany

Українські переклади

10. Норберт Райхель. (2024, 28 жовтня). «“Наша відповідь — ми створюємо мистецтво”: Кристина Колао і Альваро Солар про силу оповіді». З німецької мови переклали Анастасія Демяненко, Владислав Терещенко, Ірина Сороківська, Максим Хижняк. *Експеримент*. https://md-eksperiment.org/post/20241028-my-stvorjuyemo-mystetstvo-krystyna-kolao-i-alvaro-solar
11. Фриц Гайдорн. (2024, 2 листопада). «Безсмертя, або Мрія про “осмислене” життя». З німецької мови переклали Анастасія Демяненко, Владислав Терещенко, Ірина Сороківська. *Експеримент*. https://md-eksperiment.org/post/20241102-bezsmertja-abo-mrija-pro-osmyslene-zhyttja
12. Фриц Гайдорн. (2024, 27 листопада). «Шлях до кліматичної дистопії? Чому варто читати Кіма Стенлі Робінсона». З німецької мови переклали Олександра Шадріна, Юлія Ковальчук, Софія Федотова, Маргарита Сергійчук, Софія Боровик, Олександр Кастарнов. *Експеримент*. https://md-eksperiment.org/post/20241127-shljakh-do-klimatychnoyi-dystopiyi-chomu-varto-chytaty-kima-stenli-robinsona

13. Алєсандра Рес. (2024, 18 грудня). «Соларпанк: жанр — рух — бачення». З німецької мови переклали Маргарита Клименко, Анна Шрьопер, Олена Вонсович, Емілія Мельничук, Яна Пігарьова, Володимир Комаров, Анна Савельчук, Ірина Гочашвілі, Ольга Фірковська, Аліна Пашковська, Єлизавета Брехт, Яна Пелещишин. *Експеримент*. https://md-eksperiment.org/post/20241218-solarpank-zhanr-rukh-bachennja

Українські переклади

14. Фриц Гайдорн. (2025, 08 січня). «Магія — техніка — еволюція: штучний інтелект і майбутнє людства». З німецької мови переклав Володимир Комаров. *Експеримент*. https://md-eksperiment.org/post/20250108-mahija-tekhnika-evoljutsija-shtuchnyj-intelekt-i-majbutnye-ljudstva
15. Цара Цербе, Норберт Райхель. (2025, 20 січня). «Реалістична фантастика: воркшоп-розмова з письменницею Царою Цербе». З німецької мови переклали студенти групи 21п факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. *Експеримент*. https://md-eksperiment.org/post/20250120-realistychna-fantastyka-vorkshop-rozmova-z-pysmennytseju-tsaroju-tserbe
16. Маркус Мекель. (2025, 18 лютого). Східні німці були суб’єктом, а не об’єктом: за новий наратив до 35-ї річниці Мирної революції. Переклали з німецької Валерія Музя, Світлана Шамрай, Ольга Вітрова, Ігор Зінченко, Дарина Дашкевич. *Експеримент*. https://md-eksperiment.org/post/20250218-skhidni-nimtsi-buly-sub-yektom-a-ne-ob-yektom-za-novyj-naratyv
17. Фриц Гайдорн. (2025, 24 лютого). «Релігія атеїста: наука і техніка та магія і релігія у творчості Артура Кларка». Переклала з німецької Марія Ліснічук. *Експеримент*. https://md-eksperiment.org/post/20250224-relihija-ateyista-nauka-i-tekhnika-ta-mahija-i-relihija-u-tvorchosti-artura-klarka

18.02.2025 Історія 402

Східні німці були суб'єктом, а не об'єктом: за новий наратив до 35-ї річниці Мирної революції

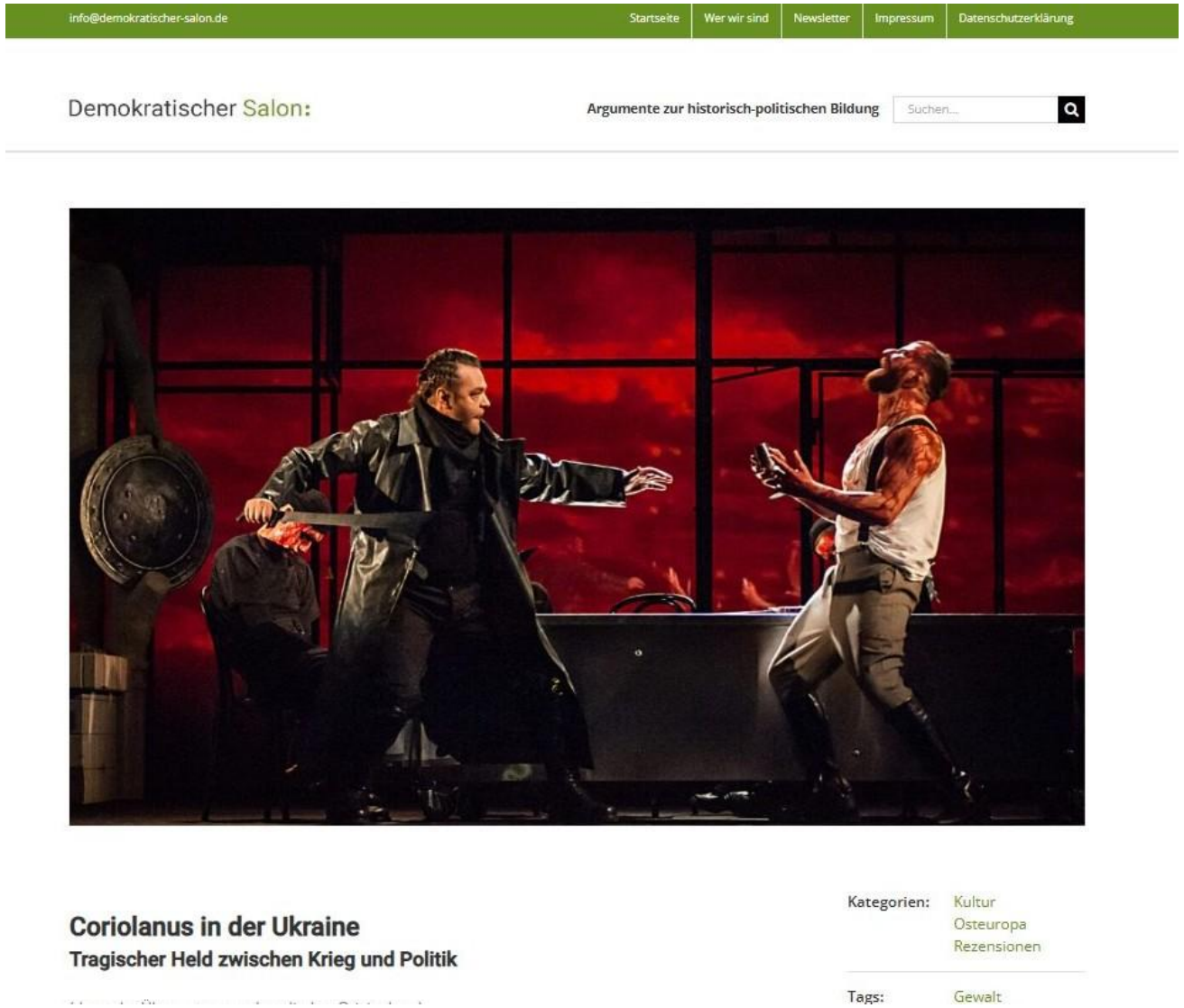
Автор: ***Маркус Мекель***

Українські переклади

- 17 довгочитів: 11 есеїв і 6 інтерв’ю, декілька книжкових рецензій
- Теми: російсько-українська війна, політика, мистецтво, література, історія, педагогіка, Східна Німеччина, наукова фантастика, ґендер
- Автори: Урсула Штарк (політологиня),
Норберт Райхель (літературознавець), Маркус Мекель (теолог),
Пауль Шефер (політик), Фриц Гайдорн (письменник),
Алєсандра Рес (письменниця), Цара Цербе (письменниця),
Дилек Ґюнґер (письменниця), Мельтем Кулачатан (педагогиня),
Айкі Міра (письменниця), Кристина Морина (історикиня),
Кристина Колао і Альваро Солар (митці).

Тексти про український театр у «Demokratischer Salon»

1. Shopin, P., Bentia, I. (2024, 5. März). Coriolanus in der Ukraine. Tragischer Held zwischen Krieg und Politik. Übersetzung aus dem Englischen von Norbert Reichel. / Coriolanus in Ukraine – The Tragic Hero Between War and Politics. *Demokratischer Salon.* URL: https://demokratischer-salon.de/beitrag/coriolanus-in-der-ukraine/

Тексти про український театр у «Demokratischer Salon»

2. Kotenok, V. (2024, 1. April). Spaßiger Albtraum im Nachtclub: Shakespeares Ein Mittsommernachtstraum in Kyiv. Aus dem Englischen übersetzt von Norbert Reichel. *Demokratischer Salon.* https://demokratischer-salon.de/beitrag/spassiger-albtraum-im-nachtclub/

Вікторія Котенок
1 April 2024 ·

Я чекала на вихід цієї рецензії (англ. і нім. мовами) на виставу "Сон літньої ночі" **Театр на Подолі** на сайті Demokratischer salon, щоб нарешті подякувати усім дотичним до її появи. Це результат крутого досвіду, який я отримала на міжнародному проєкті "Сценічна шекспіріана", співорганізатором якого була **Національна спілка театральних діячів України**.

Окрім нових знань і скілів в області театральної критики загалом і про Шекспіра зокрема, нового організаторського досвіду, він подарував знайомство з дуже цікавими людьми, а також зблизив з уже знайомими.

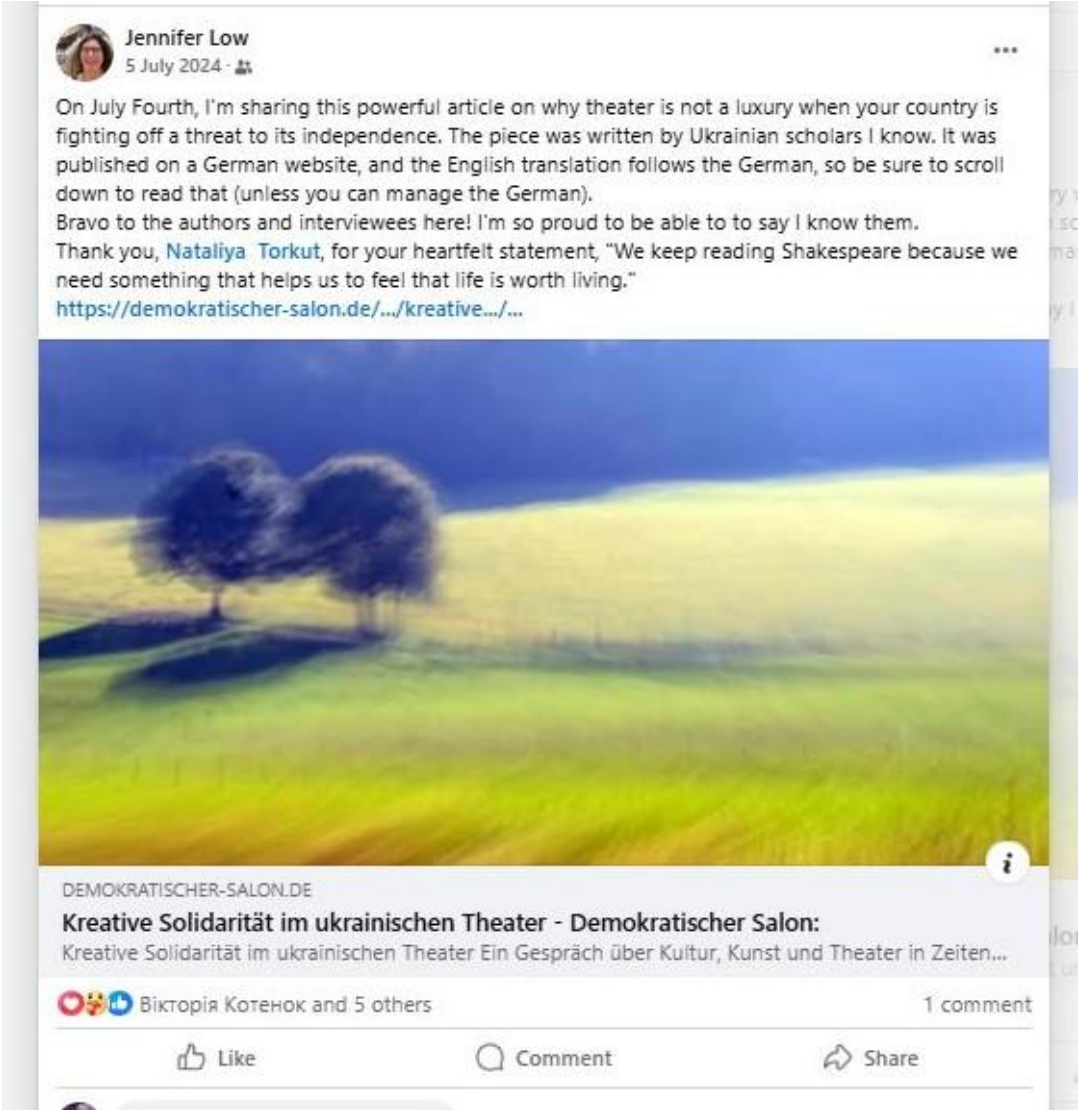
Тож хочу подякувати **Леся Зьола** і **Nataliya Torkut** за запрошення на проєкт! **European Shakespeare Research Association** і десятьом шекспірознавцям / театрознавцям з різних куточків світу за досвід і знання, якими вони ділилися протягом проєкту, за їхнє інтелектуальне волонтерство, за підтримку та солідарність з Україною: Ніколеті Чінпоеш, Майклу Добсону, Ізабель Шварц-Гастін, Дженіфер Лоу, Франчесці Рейнер, Вероніці Шандл, Анні Ковальче-Павлік, Наталі Піклі, Крісті Карсону, Дженіс Вальс-Рассел.

Окремо дякую за поради щодо вдосконалення та редагування рецензії **Nicoleta Cinpoes**, **Jennifer Low**, **Anna Kowalcze-Pawlik**, **Yulia Sosnovska**, Юлії Бенті і **Pavlo Shopin**. **Оксана Прибіш** за надану інформацію та фото з вистави.

Рада була знайомству з шекспірознавцями, театрознавцями і критиками (всіх перелічувати вже не буду), сподіваюся на подальшу співпрацю та зустріч на Шекспірівському фестивалі або інших проєктах.
Посилання на рецензію в коментарі.

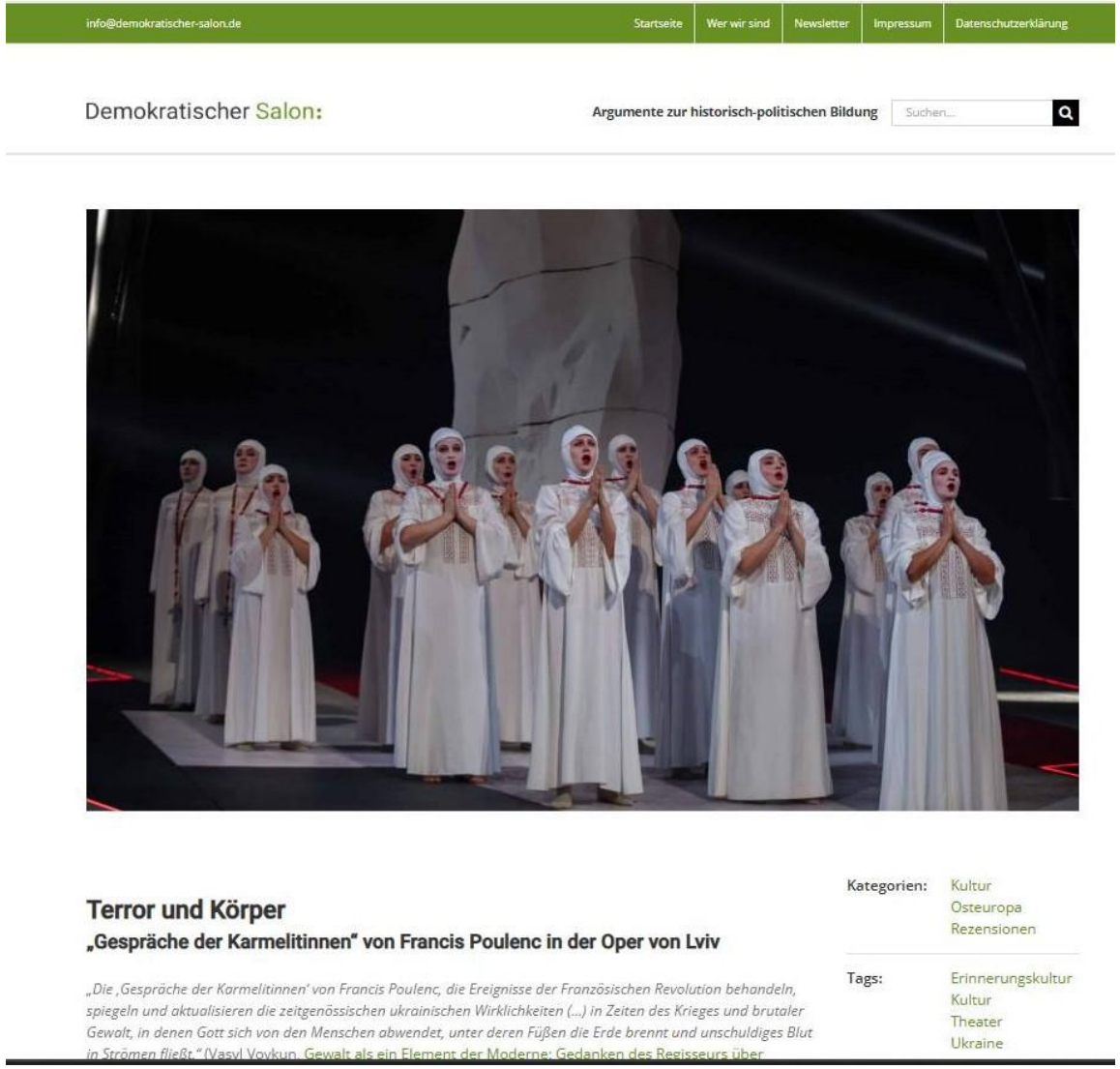
Тексти про український театр у «Demokratischer Salon»

3. Reichel, N., Kotenok, V., Shopin, P., & Bentia, I. (2024, 5. Juli). Kreative Solidarität im ukrainischen Theater: Ein Gespräch über Kultur, Kunst und Theater in Zeiten des Krieges. (Übersetzer aus der englischen Fassung: Norbert Reichel.) *Demokratischer Salon.* https://demokratischer-salon.de/beitrag/kreative-solidaritaet-im-ukrainischen-theater/

Тексти про український театр у «Demokratischer Salon»

4. Iuliia Bentia. (2024, 15. August) Terror und Körper: „Gespräche der Karmelitinnen“ von Francis Poulenc in der Oper von Lviv. Übersetzt aus dem Englischen von Norbert Reichel. // Terror and the Body: Dialogues of the Carmelites by Francis Poulenc at the Lviv Opera. Proofread by Pavlo Shopin. *Demokratischer Salon.* 13.08.2024. https://demokratischer-salon.de/beitrag/terror-und-koerper/

Тексти про український театр у «Demokratischer Salon»

5. Michael Reisman, (2025, 28. Januar). „Trauma und Katharsis: Potenziale der Dramatherapie in Zeiten des Krieges in der Ukraine“. Übersetzt aus dem Englischen von Norbert Reichel. *Demokratischer Salon.* 3. Januar 2025. https://demokratischer-salon.de/beitrag/trauma-und-katharsis/

Переклади есеїв часопису «Критика» в «Demokratischer Salon»

7. Mykola Riabchuk. (2024, 31. Mai). „Jenseits der Fußnoten: Die wahre Tragödie Mitteleuropas “. (Übersetzer aus der englischen Fassung: Norbert Reichel.) *Demokratischer Salon.* *https://demokratischer-salon.de/beitrag/jenseits-der-fussnoten/*

8. Jeonghun Choi. (2025, 15. Februar). „Das Pferd, das tausend Meilen lief: Bilder der ukrainischen Geschichte im modernen Japan“. Übersetzt aus dem Englischen von Norbert Reichel. Demokratischer Salon. https://demokratischer-salon.de/beitrag/das-pferd-das-tausend-meilen-lief/

КРИТИКА
міжнародний огляд книжок та ідей

Чонхун Чхве

Січень 2025

Український герой без власної історії: Мазепа в Японії

У цій статті на основі японських першоджерел, присвячених гетьманові Івану Мазепі (1639–1709; роки гетьманства: 1687–1709), показано, як українську історію, одну з найменш висвітлених в японській історіографії XIX століття, переосмислено через призму китайських художніх тропів під впливом французької та британської традицій.

СТАТТІ НА ДОТИЧНІ ТЕМИ

Ідентичності
Ґендерні та квір-студії
Скандинавська література
Японська література
Східноєвропейські студії
Літературна критика

8°C Cloudy
Search
УКР
07:16
06/03/2025

Das Pferd, das tausend Meilen lief

Bilder der ukrainischen Geschichte im modernen Japan

Kategorien: Essays
Osteuropa

Tags: Europa
Framing

АУГ

Асоціація українських германістів

+380322394680

Пошук...

ONLINE-SEMINAR ZUM THEMA "FÖRDERUNG DER INTERKULTURELLEN KOMPETENZ IM DAF-UNTERRICHT IM SINNE DER VÖLKERVERSTÄNDIGUNG"

Liebe Kolleginnen und Kollegen,

Wir laden Sie herzlich zu unserem

in der Ukraine vermitteln unsere Expertinnen praxisnah, wie interkulturelle Kompetenz zur Basis

11°C Cloudy
Search
DEU
17:23
24/03/2025

Тексти від Асоціації українських германістів у «Demokratischer Salon»

8. Franz Kafka in der Ukraine: Ein poetischer Essay von Volodymyr Krizhanovskyj. (2024, 18. Dezember). *Demokratischer Salon.* https://demokratischer-salon.de/beitrag/franz-kafka-in-der-ukraine/

9. Jaroslaw Hrycak. (2025, 24. Februar). Das galizische Paradigma: Lehren aus einem dreißigjährigen Krieg im Westen der heutigen Ukraine. aus dem Ukrainischen von Alla Paslawska und Tobias Vogel übersetzt. Demokratischer Salon. https://demokratischer-salon.de/beitrag/das-galizische-paradigma/

10. Alois Woldan, (2025, 9. März). „Die Gesichter des Helden Ivan Mazepa in England, Frankreich, Deutschland, Russland und in der Ukraine“. *Demokratischer Salon.* https://demokratischer-salon.de/beitrag/die-gesichter-des-helden/

11. Alla Paslawska, Norbert Reichel (2025, 9. März). “Es war einmal Galizien: Ein Gespräch mit der ukrainischen Germanistin Alla Paslawska”. *Demokratischer Salon.* https://demokratischer-salon.de/beitrag/es-war-einmal-galizien/

Тексти в «Demokratischer Salon»

- 11 текстів: 6 есеїв, 2 інтерв’ю та 3 театральні рецензії
- Переклад статті Майкла Рейсмена про драматерапію в Україні
- Два перекладі статтей з часопису «Критика» (Миколи Рябчука та Чонхуна Чхве)
- Переклад поетичного есею Володимира Крижановського про Франца Кафку
- Переклад статті Ярослава Грицака про історію Галичини
- Стаття Алоїса Вольдана про сприйняття Івана Мазепи в західному мистецтві
- Інтерв’ю про український театр під час війни
- Інтерв’ю Алли Паславської з Норбертом Райхелем про германістику в Україні (березень 2025 року). Алла Паславська, Президент Асоціації українських германістів
- Теми: театр, історія (Галичина, Іван Мазепа), германістика в Україні, російсько-українська війна, німецька і українська література

Висновки

- Переклад – це не лише передача мовних знань, а й засіб сприяння міжкультурній співпраці та створенню професійних спільнот.
- Партнерство з німецьким журналом «Demokratischer Salon» – приклад співпраці між німецьким медіа та українськими студентами-перекладачами, що актуалізує перекладацькі практики.
- Інтерактивний та колективний процес: співпраця між перекладачами, редакторами та авторами розширює охоплення та вплив соціально значущого контенту.
- Цифрові спільноти та залучення - онлайн-дискусії, форуми та коментарі навколо перекладеного контенту створюють простір для міжкультурного обміну.
- Освітній та соціальний вплив - студенти-перекладачі роблять внесок у розвиток суспільних знань, удоступнюючи важливу інформацію для українських читачів.
- Переклад як інструмент солідарності - він об’єднує людей, незважаючи на мовні та культурні кордони, сприяючи формуванню почуття приналежності та спільної мети.
- Завдяки перекладу зростає інтерес до української культури, історії, політики, відбувається міжкультурне спілкування.

docs.google.com/document/d/17R5Z4uyu5pBZpf_4vyZnBPQeb-8_POVbQuDDcSHIEoc/edit?tab=t.0

~~Мені часто кажуть~~ У мене складається враження , що, люди почувши слово "антиутопія", ~~люди~~ очікують чогось на кшталт "Ходячих мерців" і дивуються, що мій роман здається занадто легким для такого жанру. «Антиутопія»? Мені здається, що таке визначення часто веде до уявлень про те, що всі люди злі/ лихі. Особисто мені це зовсім не подобається, тому що це не вписується в мою філософію, ~~про це вже говорили~~ це вже було обговорено тисячу разів, і це не рухає нас вперед/ні до чого не призводить. Я не хочу, щоб "Фітопія Плюс" була антиутопією, хоча я й заклала в неї деякі антиутопічні елементи.

Norbert Reichel: Es muss ja nicht gleich ein „1984“ oder ein „Brave New World“ werden. Vielleicht ist das Dystopische viel banaler? So eine Art Apokalypse im Alltag?

H.P.: Не обов’язково ~~малювати~~ створювати сюжети з глобальними катастрофами - ~~такі глобальні катастрофи~~, як у "1984" чи "Прекрасному новому світі". Можливо, антиутопія значно буденніша/ простіша? Такий собі своєрідний апокаліпсис у повсякденному житті?

Замінити: *"малювати"* на *"створювати сюжети з глобальними катастрофами"*

Додати пробіл

Павло Юрійович Шопін
22:14 17 січ.

Пропозицію прийнято

Юлія Ковальчук
09:35 22 жовт.

Видалити: *"такі глобальні катастрофи"*

Павло Юрійович Шопін
22:14 17 січ.

Пропозицію прийнято

Юлія Ковальчук
09:35 22 жовт.